

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

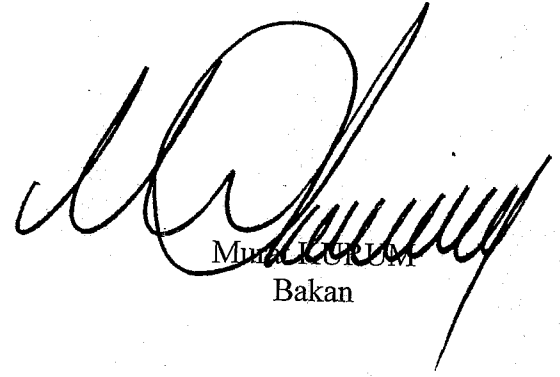
Sayı : 30824082/610- 185044
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

7/8626 GK.101
7/10087, 7/10124 GK.119
7/11104 GK.135
06 Ağustos 2019
7/12257, 7/12265 GK.143
.../.../2019
7/13056 GK.147

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat OKTAY'a yöneltilen, Cumhurbaşkanı Yardımcımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri, ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa KEMAL DEMİRER
Bakan

EKLER:

- Liste (1 Adet- 1 Sayfa)
- Cevap Yazısı (7 Adet, 16 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

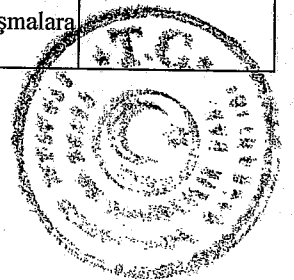
- TBMM Başkanlığına

Bilgi:

- Cumhurbaşkanı Yardımcılığına

**CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞINA YÖNELTİLEN VE BAKANLIĞIMIZ KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE
CEVAPLANDIRILMASI İSTENİLEN YAZILI SORU ÖNERGELERİ LİSTESİ**

SIRA NO	MİLLETVEKİLİNİN ADI-SOYADI VE İLİ	TBMM ESAS NO.SU	EVRAKIN GELİŞ TARİHİ VE SAYISI	ÖNERGENİN KONUSU	TOPLAM SAYFA SAYISI
1	Dr.M.Sezgin TANRIKULU İstanbul	10097	30.04.2019 tarihli ve 43452547-120.07-462821 sayılı yazı.	4916 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren Türkiye'de yabancılara satılan arazilerin yüzölçümlerine ilişkin	4
2	Rafet ZEYBEK Antalya	10124	30.04.2019 tarihli ve 43452547-120.07-462821 sayılı yazı.	Antalya'nın Akseki ilçesi Taşlıca köyü ve civarında işletme başvurusunda bulunan mermer ocağına ilişkin	3
3	Dr.M.Sezgin TANRIKULU İstanbul	8626	14.03.2019 tarihli ve 43452547-120.07-438299 sayılı yazı.	TOKİ tarafından yapılan inşaatlara ve ihalelere ilişkin	1
4	Dr.M.Sezgin TANRIKULU İstanbul	12257	14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-478737 sayılı yazı.	1997 yılından sonra inşa edilen binalarda TSE standartlarının uygulanmasına ilişkin	2
5	Ömer Fethi GÜRER Niğde	11104	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-465126 sayılı yazı.	Niğde'de sağlık sorunlarında meydana gelen artışın nedenlerine ve Akkaya Barajından kaynaklanıp kaynaklanmadığına ilişkin	2
6	Ömer Fethi GÜRER Niğde	12265	14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-478737 sayılı yazı.	Son beş yılda satışı yapılan hazine arazilerine, mera alanı olmaktan çıkartılıp satışı yapılan arazilere ve kirada bulunan hazine arazilerine ilişkin	2
7	Ömer Fethi GÜRER Niğde	13056	24.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-487912 sayılı yazı.	Bitkisel ve hayvansal yağlardan biyodizel elde edilmesi ve elde edilen biyodizelin standartlara uygunluğunun belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalara ilişkin	2

7/12257
SK 147

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/12257 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

- 1- Türkiye'de İmar Yasası 1997 yılında değiştirilmiş ve yapıların engellilere uygun inşası zorunlu tutulmuştur. TOKİ tarafından yapılan veya yaptırılan binalarda TSE'nin standartları uygulanmakta mıdır?
- 2- 1997 yılından sonra yapılan binaların denetiminde 3194 sayılı İmar Yasası hükümleri dikkate alınmakta mıdır?
- 3- TSE standartlarına ve dolayısıyla engellilere uygun olmayan şekilde kamu ve özel binalarını inşa edenler, bunların projelerini onaylayanlar hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?

CEVAPLAR:

1- 06.06.1997 tarih ve 572 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesiyle, 3194 sayılı İmar Yasası'na bir madde eklenmiş ve "Fiziksel çevrenin özürllüler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda Türk Standartları Enstitüsü'nün ilgili standartlarına uyulması zorunludur" hükmü getirilmiştir.

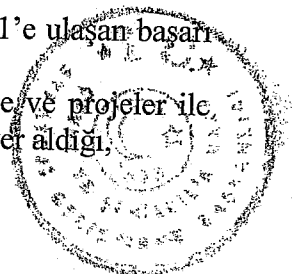
TOKİ, tüm binaların inşasında ve projelendirmesinde bu madde uyarınca hareket etmektedir. Bu itibarla, 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili tüm yönetmelikleri, TS 9111'e göre revize edilen 'Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği' ile TS 9111 "Özürllüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere" ve TS 12576 "Özürllü ve Yaşlılar İçin Sokak, Cadde, Meydan ve Yollarda Yapısal Önlemler ve İşaretlemlerin Tasarım Kuralları"na uyulmaktadır.

2,3- 1999 yılında Gölçük ve Düzce de yaşanan iki büyük depremde meydana gelen büyük can ve mal kayıpları nedeniyle ülkemizdeki yapı denetim sisteminin yeniden tanımlanmasına ihtiyaç duyularak 13/08/2001 tarihinden itibaren 19 pilot ilde 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun yürürlüğe konulmuştur.

Bu Kanun'un 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan istisnalar haricinde kalan yapıların denetiminin, mesleğinde deneyimsiz serbest mimar ve mühendisler yerine sadece yapı denetimi faaliyetini ihtisas konusu olarak seçmiş ve bünyesinde en az beş yıllık mesleki deneyime sahip denetçi mimar ve mühendisleri barındıran Bakanlığımızdan izin belgeli yapı denetim kuruluşları eliyle yürütülmesi sağlanmıştır.

Bakanlığımızca 2009 yılında 19 pilot ilde 4708 sayılı Kanun kapsamında yapı denetim kuruluşlarının denetimi altında inşa edilen yapılar ile diğer 62 ilde 3194 sayılı İmar Kanununun öngördüğü fenni mesullerin denetimi altında inşa edilen yapılar arasında yapılan karşılaştırmada 4708 sayılı Kanuna tabi yapılarda;

- Taşıyıcı sistemi yönünden statik-betonarme projeleriyle uyumu konusunda %91'e ulaşan başarı sağlanmış olduğu, yapı kalitesinin artmış olduğu,
- Ruhsat vermeye yetkili idarelere ait dosyalarda, ruhsat ve eklerine ilişkin belge ve projeler ile yapım sürecinde gerçekleştirilen işlere ilişkin belgelerin daha sağlıklı bir şekilde yer aldığı,

- Beton basınç deneyleri ile çelik çubukları çekme deneylerinin yapılmış olduğu, bunlara ilişkin kalıp, donatı ve beton döküm tutanaklarının da dosyalarında mevcut olduğu,
- İmar planına, sığınak, yangın, otopark, özürlü standartları, enerji verimliliği yönetmeliklerine uyum konusunda belirgin bir düzeye ulaşıldığı,
- Yapıların bitimi sonrası "yapı kullanma izin belgesi" alınması konusunda yapı denetim kuruluşlarının yönlendirici olduğu,
- CE işaretli malzeme kullanımına büyük ölçüde uyulduğu,

görüldüğünden 01/01/2011 tarihinden itibaren 4708 sayılı Kanunun uygulaması 81 il geneline yayılmıştır.

Söz konusu yapı denetim kuruluşlarının, denetim sorumluluğunu üstlendiği yapılarda öncelikli görevi; söz konusu yapıya ilişkin proje müelliflerince hazırlanan uygulama projelerinin ve hesaplarının mühendislik ve mimarlık proje düzenleme esaslarına, İmar Kanununa, imar planına, imar yönetmeliklerine ve diğer mevzuata, şartname ve standartlara uygunluğunu ve yapının inşaa aşamasının da ruhsat ve eki projeler ile mevzuata uygun olarak ilerlediğini kontrol etmektir.

30/05/2019 tarihli ve 30789 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile 4708 sayılı Kanun kapsamında yer alan tüm yapıların erişilebilirlik standartlarına uygun inşa edilmesi ve başta engelliler olmak üzere hareket zorluğu yaşayan kişilerin yapıların her noktasını kullanması dolayısıyla toplumsal yaşama daha çok katılım sağlaması amacıyla, Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği eki Proje Kontrol Formu Örneğine "Erişilebilirlik Kontrol Formu" kısmı eklenmiştir. Bu düzenlemede özel gereksinimli vatandaşların yapılarda karşılaştıkları engeller göz önüne alınmış, bahçe yolları, bina girişleri, asansörler, rampa ve merdivenler gibi her türlü kritik noktada bu engeller ortadan kaldırılmıştır. Bu formlar sayesinde binaların inşa edilmeden proje aşamasında erişilebilir olması zorunlu hale gelecek, uzun vadede, binalarda daha sonra yapılan maliyetli erişilebilirlik tadilatları ortadan kalkacaktır. Hem kamu kaynaklarında tasarruf sağlanarak milli servete katkıda bulunulacak, hem de özel gereksinimli vatandaşların erişilebilirlik sorunlarını gidermede büyük katkı sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, 4708 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren yapı denetim kuruluşlarının ve denetim elemanlarının faaliyetleri gerek yapılan şikâyet başvuruları gerekse mevzuat doğrultusunda resen Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimiz tarafından denetlenmektedir. 4708 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı ile kendine verilen görevleri yerine getirmeyen yapı denetim kuruluşu ve kuruluşun yapıda görevli mimar ve mühendisleri hakkında 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre idari işlem tesis edilmektedir. Ayrıca, Kanun hükümlerinin uygulanması sırasında, yapı denetim kuruluşunun icraî veya ihmâlî davranışla görevini kötüye kullanan ortakları, yöneticileri, mimar ve mühendisleri, yapı müteahhidi, proje müellifi gerçek kişiler ile laboratuvar görevlileri hakkında 4708 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesi uyarınca suç duyurusunda bulunmaktadır.

